

9. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации [Текст] / Г. Г. Почепцов. – К. : Ваклер. – 2003. – 656 с.
10. Полторак В. А. Маркетингові дослідження [Текст] : навч. посіб. 3-тє вид. П 52 перероб. та доповн. / В. А. Полторак, І. В. Тараненко, О. Ю. Красовська – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 342 с.
11. Водолазский В. К вопросу о паблик рилейшнз в структуре органов местного самоуправления // Соціальні виміри суспільства : зб. наук. Праць / В. Водолазский. – Випуск 4. – К. : І-нт соціології НАН України, 2001. – С. 154–165.

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ПЕРЕВАГИ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ

С. М. Петькун, к. філос. н., доцент

Державний університет телекомунікацій, м. Київ, Україна

Розглянуто та проаналізовано вплив інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема, електронного урядування на розвиток держави та суспільства. Подано аналіз впровадження електронного урядування у країнах Європи та готовність України до впровадження інформаційних технологій. Показано переваги та можливості застосування новітніх технологій на всіх рівнях державного управління.

Швидкий розвиток комп'ютерних технологій у країнах Заходу призвів до виникнення нової форми взаємодії між владою та споживачами управлінських послуг – електронного урядування. Метою його впровадження є підвищення відкритості та прозорості діяльності органів державного управління й органів місцевого самоврядування; економія часу та матеріальних ресурсів; підвищення якості надання адміністративних послуг споживачам.

Проблеми розроблення ефективних комп'ютерних технологій перебувають у центрі уваги науковців та практиків усіх розвинутих країн світу. Стало очевидним, що комп'ютерні технології дають можливість на порядок підвищити ефективність розв'язання різноманітних задач – у сфері державного управління, дослідження Світового океану й космосу, вивчення проблем екології, біології, медицини, економіки, військової справи, проектування складних об'єктів, захисту інформації в системах тощо. Їх повсюдне впровадження – необхідна умова розвитку сучасного інформаційного суспільства.

Варто зазначити, що у Європі впроваджують інформаційно-комунікаційні технології заради створення єдиної системи інформаційного управління на рівні національно-державної політики. Завдяки «електронному урядуванню» створюється єдина система моніторингу, аналізу, прогнозування, моделювання та підтримки прийняття рішень для всіх рівнів влади – система міжвідомчого «електронного уряду», що об'єднує центральні урядові портали з порталами міністерств і відомств, місцевих адміністрацій, приватних компаній і з будь-якими іншими інформаційними мережами.

Єдина електронна система управління – це взаємодія не тільки між відомствами однієї держави, але і між відомствами різних держав. Фактично впровадження інфокомунікаційних технологій у публічну адміністрацію дасть змогу:

- 1) швидко оптимізувати систему державного управління;
- 2) знизити витрати на утримання держави;
- 3) прискорити взаємодію органів влади між собою, з юридичними та фізичними особами.

Також варто зазначити, що застосування інформаційно-комунікаційних технологій:

- відкриває максимально широкий доступ до новітніх інформаційних технологій і комунікаційних послуг, наприклад, шляхом створення широкої мережі пунктів доступу у громадських місцях;

- забезпечує можливість усім особам відігравати активнішу роль у житті суспільства на національному, регіональному і місцевому рівнях шляхом використання новітніх інформаційних технологій з метою забезпечення безперешкодного доступу до інформації про місцеві, регіональні адміністративні та юридичні служби і прямі зв'язки з ними;

- сприяє доступу до офіційних текстів місцевих, регіональних і національних законів і нормативних актів, міжнародних договорів і рішень національних і міжнародних судових органів;

- уможливорює ефективну міжнародну співпрацю;

- допомагає розробленню і виробництву матеріалів культурного і освітнього призначення та їх поширенню.

Впровадження новітніх інфокомунікаційних технологій дасть змогу пришвидшити реалізацію поставлених цілей через скорочення часу на передавання та отримання інформації, а також зменшення паперової роботи завдяки електронним носіям інформації.

Впроваджуючи інформаційно-комунікаційні технології, Україна має враховувати досвід інших країн.

Переваги використання інформаційно-комунікаційних технологій зарубіжними країнами

Країна	Застосування ІКТ
Естонія	Функціонує Інтернет-портал «Сьогодні вирішую я» (Täna otsustan mina), за допомогою якого громадянин республіки може взяти участь в управлінні державою – висловити свою думку про поточні процеси у країні, запропонувати поправки до законопроектів тощо. Цей портал також дозволяє користувачу голосувати
США	Здійснюється публікація офіційних документів на урядових Web-сайтах, електронізація сплати податків, надання статистичної інформації про роботу державних органів населенню; застосовується ІКТ в медицині і сфері охорони здоров'я
Англія	Ресстрація фірм, що здійснюється через мережу Інтернет, потребує заповнення тільки однієї форми; використовуються чотири рівні «електронної» взаємодії: державних установ з громадянами, громадян з бізнесом, державних установ з постачальниками та державних установ між собою
Фінляндія, Сінгапур	Надаються послуги громадянам через мобільний зв'язок. Верховний суд Сінгапуру надсилає громадянам SMS, щоб нагадати дату засідання. Крім того, ті громадяни Сінгапуру, котрі авторизовані на сайті, можуть електронним способом подавати до суду позови у незначних справах
Болгарія	Нова ІКТ система об'єднує паспортний департамент із міністерством внутрішніх справ, поліцією та системою кримінального судочинства – можна одержати паспорт протягом 5–10 хвилин
Німеччина	Громадяни мають доступ до 1,2 тис. on-line послуг державних установ. Зокрема є можливість заповнити податкову декларацію, продовжити дію водійського посвідчення або паспорту через мережу Інтернет. У межах програми також передбачається обладнати 181 відділення Національної служби зайнятості пунктами безкоштовного доступу в Інтернет для безробітних, котрі зможуть скористатися ними для надсилання своїх резюме і пошуку вакансій та ін.

Примітка. Сформовано на основі [2, 3, 4, 5, 6, 7].

Україна маючи високий людський потенціал у галузі ІТ-технологій, також прагне долучитись до цих процесів.

Першим кроком на цьому шляху в Україні у 1998 р. була ідея сконцентрувати всі проекти з впровадження ІТ-технологій в межах Національної програми інформатизації.

Для широкомасштабного використання інформаційно-комунікаційних технологій у всіх сферах соціально-економічного, політичного і культурного життя суспільства з метою підвищення ефективності використання інформації і знань для управління, задоволення інформаційних потреб громадян, організацій і держави та створення передумов переходу на шлях побудови інформаційного суспільства, потрібно подолати такі проблеми, як:

- 1) відсутність єдиних стандартів та регламентів взаємодії ІКТ;
- 2) відсутність конкретних, детальних науково обґрунтованих планів реалізації програм використання інформаційно-комунікаційних технологій;
- 3) відсутність критеріїв оцінювання та індикаторів ступеню виконання програм;
- 4) відсутність ефективних механізмів контролю;
- 5) відсутність узгодженості дій органів державної влади різних рівнів у контексті інформатизації;
- 6) несинхронізовані плани робіт, а також несинхронізовані програми та бюджети структур, задіяних в інформатизації;
- 7) низький рівень інформаційної культури населення та державних службовців;
- 8) відсутність програм щодо розвитку інформаційної культури;
- 9) недофінансування та нераціональне витрачання коштів, нестача кваліфікованих кадрів;
- 10) неможливість проведення досліджень та розробки якісного програмного забезпечення, нестача технічних засобів;
- 11) корупція, що гальмує розвиток та впровадження ІКТ в управлінні держаними процесами.

Використання урядом України інформаційно-комунікаційних технологій, сфокусованих на реальних потребах громадян і бізнесу та держави загалом, забезпечить:

- оптимізацію структури державного апарату і всієї системи державного управління, навчання державних службовців новим формам роботи;

- економію коштів та часу;
- використання сучасних методів і управлінських рішень;
- оптимізацію процедур взаємин держави, громадян і бізнесу, відпрацьовування механізмів «електронної демократії»;
- надання статистичної інформації про роботу державних органів населенню;
- доступ населення до урядової інформації, що сприятиме більшій прозорості діяльності органів державної влади, а також гарантуватиме більшу ефективність прийнятих рішень;
- визначення реальних і доступних для громадян інформаційних показників ефективності функціонування державного апарату і державних служб;
- облік специфіки потреб різних соціальних груп населення, концентрація на найбільш важливих темах суспільства;
- підтримку проектів центральних і місцевих органів влади, здійснення координації і творення стандартів, що дозволяють створювати вертикально і горизонтально інтегровані державні мережні ресурси;
- реорганізацію роботи уряду в межах національної ініціативи щодо зміцнення контролю за своєю діяльністю з боку громадян.

Підсумовуючи вище сказане можна зазначити, що сьогодні інформація набуває ролі найціннішого активу:

1) зростає розуміння переваг розвитку інформаційно-комунікаційних технологій у всьому світі, відтак питання створення інформаційно-комунікаційних систем, які б ефективно працювали з інформаційними ресурсами, є надзвичайно актуальним;

2) покращення систем комунікацій має відбуватися постійно, оскільки ефективне управління неможливе без достовірної, точної, перевіреної і своєчасно отриманої інформації;

3) важливим є вдосконалення комунікаційних складових та формування системи ефективних інформаційно-комунікаційних технологій створення якісного комунікативного простору, необхідного для реалізації стратегічних програм розвитку;

4) розвиток та широке впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у життя потребує ділового партнерства між наукою і бізнесом, спільних зусиль наукових установ та комер-

ційних структур; в ідеалі це забезпечувало б найповнішу реалізацію інтелектуальних і матеріальних можливостей та могло б принести велику користь суспільству.

Всі комунікаційні засоби відрізняються один від одного за певними параметрами. Тому, для забезпечення ефективної комунікаційної діяльності, необхідно їх застосовувати в єдиному комплексі, оскільки поєднання різних інструментів комунікацій зумовлює створення ефекту синергії, коли одночасне застосування комунікаційних елементів дає змогу отримувати більший економічний ефект, ніж за окремого їх використання.

Україні необхідно здійснити великий обсяг роботи для переходу на шлях впровадження та розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. Для цього потрібно зміцнити відповідну політику і вдосконалити нормативно-правову базу, які б стимулювали конкуренцію і новаторство, забезпечити економічну і фінансову стабільність, які б сприяли співпраці у сфері оптимізації глобальних мереж. Боротися із зловживаннями, які підривають цілісність мережі, скоротити розрив у рівні цифрових технологій, інвестувати у людей і забезпечити глобальний доступ та участь у цьому процесі.

Список використаних джерел

1. Інформаційні технології та тенденції розвитку міжнародної інформації // Вісник книжкової палати. – 2000. – № 6.
2. Эстонское правительство станет ближе к виртуальному народу // Информационное агентство «Росбалт».
3. Канада: электронное взаимодействие правительства с бизнесом и гражданами <http://www.ibiz..ru/egov/ article.phtml?id=17>.
4. Перепись населения в Швейцарии <http://www.ibiz.ru/egov/ articale.phtml?id=66>.
5. Commission staff working document. Accompanying document to the Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European economic and Social Committee and the Committee of the Regions.
6. Europe's Digital Competitiveness Report. Volume 1: i2010 – Annual Information Society Report 2009. Benchmarking i2010: Trends and main achievements.